

אוניברסיטת בן-גוריון
בית הספר לניהול ע"ש גילפורד גלייזר
הצעה לקורס חדש – תואר שני
MBA במנהיגות חברתית

המרצה: אלי מלכי

שם הקורס: ניהול כלכלי ופיננסי של ארגונים שלא למטרות רווח

Course name: Economic and Financial management of not-for-profit organizations

אופן הוראה: שיעור סמינר סדנא
סוג מקצוע: חובה בחירה השלמה

תאור הקורס:

הגידול הניכר בהיקף ובחשיבות של המגזר השלישי בישראל מהווה אתגר גדול לעובדים ולמנהלים בארגונים שלא למטרות רווח. משאבים מוגבלים, הצורך בשקיפות והדרישה לשימוש נאות בכספי תורמים, מביאים לכך שאלכ"רים נדרשים לנהל את פעילותם במקצועיות וביעילות. על מנת לעשות זאת אלכ"רים צריכים לאמץ כלי ניהול מודרניים, שמקובלים במגזר העסקי, ושהשימוש בהם מאפשר לקבל החלטות טובות יותר ולשפר את ביצועי הארגון. קורס זה יציג כלים כמותיים לניהול כלכלי ופיננסי תוך דגש על המאפיינים הייחודיים של המגזר השלישי. כלי הניהול הפיננסי שיוצגו בקורס הם גנריים ומקורם בדרך כלל במגזר העסקי, אולם הדוגמאות וניתוחי האירוע שיוצגו ימחישו כיצד ניתן להתאים כלים אלה לאופי העבודה של ארגוני המגזר השלישי.

מקורות:

Abt Associates Inc., Fundamentals of NGO Financial Sustainability, Chapter 5: Financial Accounting; Chapter 6: Budgeting; Chapter 7: Cost Accounting. Malki E., Measuring the things that count: Quantitative methods for the management of nonprofits, LAP Lambert Academic Publishing, 2010. Chapters III, IV and V. Malki E., Guidelines for the Preparation of Budgets in Not-for-Profit Organizations, SSRN, 2010.

Course description:

The substantial increase in the number of nonprofits and in the scope of their programs is very challenging to their staff and management. Scarce resources and the increasing demand for accountability put pressure on nonprofits to become more professional and more efficient. Nonprofits' staff and management are expected to adopt modern management tools that are common in the business sector. The use of quantitative methods enables nonprofits to make better decisions regarding their programs and by doing so to improve their overall performance.

This course will introduce quantitative methods for economic and financial management, with a focus on the unique characteristics of nonprofits. The methods that will be presented in the course usually come from the business sector, and are generic by their nature. Nevertheless the reading materials, the examples and the case studies will demonstrate how to adopt and implement such methods to nonprofits.

Sources:

Abt Associates Inc., Fundamentals of NGO Financial Sustainability, Chapter 5: Financial Accounting; Chapter 6: Budgeting; Chapter 7: Cost Accounting. Malki E., Measuring the things that count: Quantitative methods for the management of nonprofits, LAP Lambert Academic Publishing, 2010. Chapters III, IV and V. Malki E., Guidelines for the Preparation of Budgets in Not-for-Profit Organizations, SSRN, 2010.

מטרות הקורס

מטרת הקורס היא להקנות לסטודנטים כלים ומיומנויות בניהול כלכלי ופיננסי של ארגונים ללא כוונת רווח. הקורס יתמקד בכלים לתכנון, תקצוב, דיווח כספי, מדידה, בקרה ופיתוח עסקי במסגרת חברתית.

נושאי הקורס

1. חשיבה כלכלית מול תפיסת עולם חברתית - סביבתית
 - א. תוצר וצמיחה
 - ב. השוואות בינלאומיות
2. בחירה בין אלטרנטיביות
 - א. Analytic Hierarchy Process (AHP)
 - ב. בחירת זוכה במכרז
 - ג. ניתוח של הקצאה תקציבית ביחס להשגת מטרות הארגון (עקרון פרטו)
3. מדידת יציבות פיננסית
 - א. עקרונות הדיווח החשבונאי
 - ב. מאזן ויציבות פיננסית
 - ג. דו"ח על פעילויות ומדידת יעילות
 - ד. דו"ח תזרים המזומנים
4. התקציב ככלי ניהולי
 - א. הגדרות ומונחים
 - ב. שלבי הכנת תקציב
 - ג. מפה כלכלית
 - ד. הכנת תקציב לפעילויות חדשות
 - ה. מעקב תקציבי ותזרים מזומנים
 - ו. העמסות
5. מדידה, יעילות והתייעלות
 - א. מושגים והגדרות
 - ב. מדידת יעילות
 - ג. דרכים להתייעלות
6. פיתוח עסקי בארגונים חברתיים
 - א. מודלים לפעילות עסקית בעמותות
 - ב. מגבלות וסיכונים של פעילות עסקית בעמותות
 - ג. מאפייני השוק, יתרונות תחרותיים וחסמים.
 - ד. שיקולים כלכליים: המחרה, תמחיר מטרה, נקודת איזון.

ביבליוגרפיה

קריאת חובה:

1. Abt Associates Inc., Fundamentals of NGO Financial Sustainability, Chapter 5: Financial Accounting; Chapter 6: Budgeting; Chapter 7: Cost Accounting.
<http://www.inbest.co.il/NGO/NGOFinancial.pdf>
2. Alnoor E. and V. Kasturi R., The Limits of Nonprofit Impact: A Contingency Framework for Measuring Social Performance, July 9, 2010, Harvard Business School.
<http://hbswk.hbs.edu/item/6439.html>
3. Conner Snibbe A., Drowning in Data, Stanford Social Innovation Review, Fall 2006. http://www.ssireview.org/images/articles/2006FA_feature_snibbe.pdf
4. Foster W. & Bradach J., Should Nonprofits seek Profits? Harvard Business Review, 2005. http://www.inbest.co.il/NGO/Should_NPO_seek_profit.pdf
4. Goggins Gregory A. & Howard D., The Nonprofit Starvation Cycle, Stanford Social Innovation Review, Fall 2009.
http://www.ssireview.org/images/articles/2009FA_feature_Gregory_Howard.pdf
5. Malki E., Measuring the things that count: Quantitative methods for the management of nonprofits, LAP Lambert Academic Publishing, 2010. Chapters III, IV and V. Malki E., Guidelines for the Preparation of Budgets in Not-for-Profit Organizations, SSRN, 2010.
http://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=1667575

6. Neuhoff A. and Searle R., More Bang for the Buck, Stanford Social Innovation Review, Spring 2008.

http://www.ssireview.org/images/articles/2008SP_feature_neuhoff_searle.pdf

7. מלכי א., דיבורים לחוד ומעשים לחוד: התאמת תקציב הארגון למטרותיו, אתר "שיתופים", מרץ 2009.

<http://www.sheatufim.org.il/website/Modules/Database/PoolItemPage.aspx?PoolItemType=2&PoolItemID=323>

8. מלכי א., קוים מנחים להכנה ולהצגה של תקציב בארגונים שלא למטרות רווח, אפריל 2010.
http://www.inbest.co.il/NGO/Budget_Guide.pdf

קריאת רשות:

Bradley B., Jansen P. & Silverman L., The Nonprofit Sector's \$100 Billion Opportunity, Harvard Business Review, 2003.

<http://www.inbest.co.il/NGO/Bradley.pdf>

Center on Nonprofits and Philanthropy, Urban Institute Center on Philanthropy, Indiana University, What We Know About Overhead Costs in the Nonprofit Sector, Research Brief #1. Nonprofit Overhead Cost Project; 2004.

<http://nccsdataweb.urban.org/FAQ/index.php?category=51#521>

Haas R. & Meixner O., An Illustrated Guide to the Analytic Hierarchy Process, Institute of Marketing & Innovation, University of Natural Resources and Applied Life Sciences, Vienna.

<http://www.inbest.co.il/NGO/ahptutorial.pdf>

Kamal M. A-S. A-H., Application of the AHP in project management, International Journal of Project Management 19, 2001.

<http://www.civil.uwaterloo.ca/tarek/AHP-2.pdf>

Kaplan R. S., The Balanced Scorecard and Nonprofit Organizations, 2002, Harvard Business School Publishing Corporation.

Kleiman N. & Rosenbaum N., The Limits of Social Enterprise: Case Study & Analysis. The Seedco Policy Center, 2007.

http://www.inbest.co.il/NGO/social_enterprise.pdf

Massarsky C. W. & Beinhacker S. L., Enterprising Nonprofits: Revenue Generation in the Nonprofit Sector, Yale School of Management -The Goldman Sachs Foundation Partnership on Nonprofit Ventures, 2002.

http://www.inbest.co.il/NGO/Enterprising_Nonprofits.pdf

Sawhill J. C., Williamson D., Mission Impossible? Measuring Success in Nonprofit Organizations, NONPROFIT MANAGEMENT & LEADERSHIP, 11(3), Spring 2001.

http://www.marinebd.osmb.state.or.us/OWEB/BiennialConference08/Presentation_Materials/EOMissionImpossible_MeasuringSuccessinNPO.pdf

Trussel J. M. & Parsons L. M., Financial Reporting Factors Affecting Donations to Charitable Not for-Profit Organizations, SSRN, 2003.

http://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=481383

Walker K. E. and Anderson Moore K., PERFORMANCE MANAGEMENT AND EVALUATION: WHAT'S THE DIFFERENCE? 2011 Child Trends.

http://www.childtrends.org/Files//Child_Trends-2011_01_19_RB_PerformMgmt.pdf

דרוקר פ., עשה לך מנהג קבוע קצץ בעלויות בכל שבוע, מתוך : מהניהול של אתמול למנהיגות של מחר, הוצאת מטר, 2004.

ספיבק א., גודל המגזר הציבורי : המודל האירופי והמודל האמריקני, מתוך : מחלוקות בכלכלה, מכון ון ליר, 2007.

<http://www.vanleer.org.il/Data/UploadedFiles/econsoc/1/dispute6.pdf>

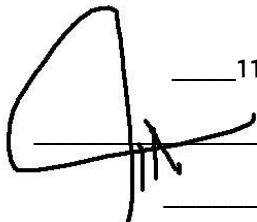
מטלות/דרישות הקורס

הסטודנטים יתבקשו להגיש שתי מטלות:

- א. בחינה שתכלול שני ניתוחי מקרה: א. ניתוח דוח"ות כספיים של ארגון והתייחסות למדדי יציבות פיננסית ולמדדי יעילות. ב. הכנת תקציב במצב של קיצוץ תקציבי (משקל בציון 70%).
- ב. תרגיל שיתבסס על דו"ח מידות, ובו יתבקשו הסטודנטים לנתח ארגון קיים באמצעות הכלים שיוצגו בקורס (AHP, ניתוח תקציב, פרטו) ולהתייחס להתאמה בין התקציב למטרות הארגון (משקל בציון 30%).

תאריך : 22/5/2011

אישור ועדת ההוראה של התוכנית לניהול אלכ"ר

תאריך: 11/01/15

י"ר ועדת ההוראה: ד"ר חגי כץ

חתימה:

אושר לא אושר

תאריך:

ראש התכנית:

חתימה:

אושר לא אושר

אישור ועדת ההוראה של בית הספר

י"ר ועדת ההוראה בית-ספרית:

תאריך:

אושר לא אושר

הערות:
